

**ประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ความพร้อมด้าน
ทักษะวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3)
ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานการบัญชี
Efficiency Management of Dual Vocational Education Curriculum and Readiness
for Professional Skills in Accordance with International Education Standards
for Professional Accountants No. 3 of High Vocational Certificate
Students Majoring in Accounting**

กมลพร วรณชาติ¹, ภัทรดา พุทธสวัสดิ์², มัทนชัย สุทธิพันธุ์²

Kamonporn Wannachat¹, Phatrlada Puttasawat², Muttanachai Suttipun²

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 357 คน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้สอนสาขางานการบัญชี หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ของวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนสาขางานการบัญชี มีความเห็นว่าประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) อยู่ในระดับมาก นอกจากนี้ยังพบว่า ปัจจัยด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ด้านสมรรถนะวิชาชีพ และด้านความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้สามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้มีความพร้อมในทุกด้านตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

คำสำคัญ: ระบบทวิภาคี มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ทักษะทางวิชาชีพ

Abstract

This study aimed to test the relationship between the operational efficiency of dual vocational curriculum and the readiness for the International Education Standards for professional accountants No. 3 (IES3). The samples of this study were 357 High Vocational Certificate students majoring in Accounting, under Office of Vocational Education Commission. The instrument used in this study was a questionnaire designed to collect the data from accounting teachers perspectives who were under the Office of Vocational

¹ คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย

¹ Faculty of Business Administration, Rajamangala University of Technology Srivijaya

² คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

² Faculty of Management Sciences, Prince of Songkla University

Education Commission.

The results of this study found that the informants perceived that the operational efficiency of the dual vocational curriculum and the readiness for IES for professional accountants No. 3 were at a high level. The study also disclosed that core competency and generic competency, and vocational competency and success in career positively correlated with that of the readiness for the professional skills. Therefore, the findings of this study can be utilized for the purpose of developing and improving the dual curriculums operational efficiency so that it can be ready for the international education standards for professional accountants.

Keywords: Dual Education, International Education Standards for Professional Accountants, Accounting Skills

บทนำ

พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา (2551) ได้กำหนดให้การจัดการศึกษาแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบคือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาในระบบทวิภาคี เพื่อผลิตกำลังคนด้านวิชาชีพพระดับฝีมือ ระดับเทคนิค และระดับเทคโนโลยี ซึ่งการศึกษาระบบทวิภาคี เป็นการจัดการศึกษาวิชาชีพที่เกิดจากข้อตกลงระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการ ในการจัดการหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในวิทยาลัยอาชีวศึกษา และเรียนภาคปฏิบัติในสถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการผลิตและพัฒนาากำลังคน ด้วยการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาในการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติงานจริง และพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันทั้งด้านการผลิตและบริการของประเทศ ทั้งนี้การจัดการศึกษาระบบทวิภาคี เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2527 จากระบบโรงเรียน โรงงาน ที่วิทยาลัยเทคนิค ท่าหลวง ชีเมนต์ไทยอนุสรณ์ จ.สระบุรี และพัฒนาเรื่อยมาจนกระทั่งปี พ.ศ. 2549 ซึ่งมีจำนวนนักศึกษาระบบ ทวิภาคีสูงมาก ซึ่งถือได้ว่าอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นที่ต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และได้รับความร่วมมืออย่างดีจากสถานประกอบการนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา แต่เนื่องจากรูปแบบหรือแนวปฏิบัติยังไม่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนต่อสถานศึกษาและสถานประกอบการในการจัดการอาชีวศึกษาทวิภาคีความก้าวหน้าได้มีประสิทธิภาพ (พิทยา ชินะจิตพันธุ์, สบสันต์ อุตกฤษฎี และชนะ กลีมา, 2555) และความไม่เหมาะสมของหลักสูตรกลาง ความพร้อมของสถานประกอบการ ความพร้อมของสถานศึกษา และความพร้อมของผู้เรียน รวมทั้งทัศนคติและค่านิยมที่ให้ความสำคัญกับการศึกษาใน สายสามัญมากกว่าการศึกษาอาชีวศึกษา ทำให้ผู้เรียนที่สนใจศึกษาอาชีวศึกษาลดลง (เพชรารัตน์ ชัชวาลชาญชนกิจ, 2557)

มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 (IES3) เรื่องทักษะทางวิชาชีพ ได้อธิบายถึงส่วนประกอบของทักษะที่บุคคลพร้อมจะเป็นผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ตามข้อกำหนดของสหพันธ์นักบัญชีนานาชาติ (International Federation of Accountants) ซึ่งทักษะที่จำเป็นสำหรับวิชาชีพบัญชีมี 5 ด้าน คือ (1) ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด มี 6 ระดับคือ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ประยุกต์ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินผล (2) ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ เป็นทักษะสำหรับนักวิชาชีพบัญชี เฉพาะเจาะจงสำหรับผู้ประกอบ วิชาชีพ ที่ต้องมีความชำนาญในศาสตร์ (3) ทักษะด้านบุคคล คือ การมีทัศนคติ และพฤติกรรมความคิด การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงสู่สากล การปรับใช้ค่านิยมทางการบัญชี จรรยาบรรณและทัศนคติในการทำงานภายในองค์กร และความระมัดระวังสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (4) ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น คือ การทำงานร่วมกับผู้อื่นในกระบวนการปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ไขปัญหาที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งจากการทำงานเป็นทีมการปฏิสัมพันธ์กับผู้ที่วัฒนธรรมภาษาชนบทนิยม

หรือความคิดต่างกันการเจรจาข้อสรุปหรือข้อตกลงในสถานการณ์ทางวิชาชีพทางบัญชี การทำงานในวัฒนธรรมที่ต่างการนำเสนอ การพูดคุย การรายงาน อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการเขียนการพูดทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ตลอดจนการฟังและอ่าน รวมถึงให้ความสำคัญกับวัฒนธรรมและภาษาที่แตกต่างกัน และ (5) ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร คือ การวางแผน เชิงกลยุทธ์ การจัดการโครงการ การจัดการบุคลากรและทรัพยากร และการตัดสินใจในการดำเนินกิจการและหน้าที่รับผิดชอบ ความสามารถที่จะจัดและแบ่งหน้าที่งาน พัฒนาบุคลากร การมีภาวะผู้นำ และการพิจารณาและตัดสินใจได้อย่างผู้มีวิชาชีพ

จากการทบทวนวรรณกรรม พบว่า การศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีและความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ยังมีน้อย ดังนั้นจึงสนใจศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษา ระบบทวิภาคี กับความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิภาพ การดำเนินงานหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
2. เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบ ทวิภาคี กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ครูผู้สอนสาขาการบัญชี หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ จำนวน 94 วิทยาลัย ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 357 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 13 ธันวาคม พ.ศ. 2558 จากเว็บไซต์ของทุกวิทยาลัย) เนื่องจากประชากรมีจำนวนไม่มากและเพื่อให้ผลการศึกษาเป็นจริงมากที่สุด จึงใช้ประชากรทั้งหมดในการศึกษา

2. การทบทวนวรรณกรรมและการพัฒนาสมมติฐาน

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่ยังมีอยู่อย่างจำกัด การศึกษานี้จึงได้พัฒนาสมมติฐานที่ได้จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมลักษณะนิสัย และด้านทักษะทางปัญญา จากผลการศึกษาของ ฟินนคลีปป์ ทัทนันทกุล (2552) พบว่าประสิทธิผลการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านความสามารถในการปรับตัว มีความสามารถในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้ดีอยู่ในระดับมากที่สุด

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีเป็นการจัดการศึกษาเพื่อรองรับพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2542 รองลงมาได้แก่ การศึกษาระบบทวิภาคีเป็นหลักสูตรที่มีความยืดหยุ่น สามารถตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นการฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการที่ทันต่อเทคโนโลยีมากกว่าในสถานศึกษา และเกิดองค์ความรู้ใหม่ๆ สถานประกอบการสามารถถ่ายทอดให้นักศึกษาฝึกงานได้ทันที เช่นเดียวกับ ปุณยาพร แสงทอง (2554) ศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคชุมพร พบว่าผู้ประกอบการมีความพึงพอใจด้านผู้เรียนเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตามมีงานวิจัยบางกลุ่มที่มีผลการศึกษาในลักษณะตรงกันข้าม ลัดดาวัลย์ หมวกพิมาย (2555) พบว่าระดับความคิดเห็นของอาชีวศึกษาเอกชนที่มีการจัดหลักสูตรทวิภาคีเกี่ยวกับการเรียนรู้ตามคุณลักษณะแรงงานระดับอาชีวศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านพุทธิพิสัยมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัยมีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด โดยสมมติฐานที่ 1 คือ

H1: ปัจจัยด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3)

2.2 ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ได้แก่ การสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวัน และเพื่อพัฒนางานอาชีพ แก้ไขปัญหาและพัฒนางานอาชีพโดยใช้หลักการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์มีบุคลิกภาพและคุณลักษณะเหมาะสมกับการปฏิบัติงานอาชีพและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น และการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมและพัฒนางานอาชีพ จากการศึกษาของ จันทนา เจตินัย (2555) พบว่านักศึกษาควมีความรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย สามารถสื่อสารและใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะการใช้ชีวิตวิเคราะห์เชิงปริมาณเพื่อการตัดสินใจอย่างสร้างสรรค์ ในการแปลความหมาย และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาหรือข้อโต้แย้ง สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการพูดและการเขียน การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และปฏิบัติงาน การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและพัฒนางาน ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริพร ไชยวรรณ (2547) ได้ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลการจ้างงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ พบว่าผู้ประกอบการมีความพึงพอใจต่อการใช้ภาษาอังกฤษและภาษาอื่นๆ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของนักศึกษาชั้นน้อยลง เช่นเดียวกับ รจนา ชุนแก้ว และ มัทนชัย สุทธิพันธุ์ (2557) พบว่าปัจจัยที่บุคลากรสาขาวิชาชีพบัญชีให้ความสำคัญและมีความพร้อมน้อยที่สุด คือทักษะในด้านภาษาอังกฤษ และด้านความรู้และทักษะในด้านอื่น ๆ เช่น มาลาญ ภาษาจีน โดยสมมติฐานที่ 2 คือ

H2: ปัจจัยด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3)

2.3 ด้านสมรรถนะวิชาชีพ กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ได้แก่ การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศเพื่อพัฒนางานอาชีพ มีทักษะและสมรรถนะในงานอาชีพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และสามารถคิด วิเคราะห์ ประยุกต์ใช้ทักษะและความรู้ในการจัดการงานอาชีพได้อย่างมีระบบ จากการศึกษาของ จันทนา เจตินัย (2555) พบว่าผลการเปรียบเทียบด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน ระหว่างมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES) สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี กับคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี พ.ศ. 2553 และมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2554 มีความสอดคล้องกัน เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ เบญจรัตน์ ราชฉวาง, ปิยะ กรกชจินตนาการ และสิริชัย นัยกองศิริ (2558) พบว่า การประเมินผลตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับ

ความต้องการของสถานประกอบการ เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริงและสามารถสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ โดยสมมติฐานที่ 3 คือ

H3: ปัจจัยด้านสมรรถนะวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3)

2.4 ด้านการจัดหลักสูตร กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ได้แก่ นักศึกษามีความรู้ด้านวิชาชีพเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพของสถานศึกษา การฝึกปฏิบัติงานครั้งหนึ่งของหลักสูตรสามารถช่วยให้นักศึกษามีความชำนาญในทักษะวิชาชีพ นักศึกษามีความรู้ด้านทฤษฎีที่สามารถนำไปสอบเข้าศึกษาต่อได้ตามมาตรฐาน ความสามารถในการแข่งขันกับสถานศึกษาอื่นๆ ในระดับเดียวกัน สถานประกอบการมีความพอใจหลักสูตร และหลักสูตรมีความยืดหยุ่น จากผลการศึกษาของ ลัดดาวัลย์ หมวกพิมาย (2555) พบว่าระดับความคิดเห็นของอาจารย์สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนที่มีการจัดหลักสูตรทวิภาคีในภาพรวมอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนเน้นให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์จริง สามารถฝึกทักษะและกระบวนการคิดได้อย่างสมบูรณ์สูงสุด และด้านการจัดหลักสูตร พบว่าการพัฒนาหลักสูตรทวิภาคีมีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการและตลาดแรงงาน แต่อย่างไรก็ตาม เพ็ชรภรณ์ ชัชวาลชาวนชนกิจ (2557) พบว่าปัญหาความไม่เหมาะสมของหลักสูตรกลางของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในการปรับใช้เพื่อการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี ส่วนใหญ่ประสบปัญหาในระดับปานกลาง ปัญหาความพร้อมของวิทยาลัยในด้านครูผู้สอนและครุภัณฑ์ ส่วนใหญ่ประสบปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยสมมติฐานที่ 4 คือ

H4: ปัจจัยด้านการจัดหลักสูตรมีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3)

2.5 ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ได้แก่ การปฏิบัติงานได้ทันที สามารถปฏิบัติงานหรือประกอบอาชีพอิสระได้ตามมาตรฐานวิชาชีพ สถานประกอบการพึงพอใจในศักยภาพของผู้สำเร็จการศึกษา การรับรองการฝึกอาชีพจากสถานประกอบการและองค์กรต่างๆ จากการศึกษาของ พินนิตกุล ทัพพนันตกุล (2552) พบว่าความสำเร็จในการประกอบอาชีพมีอิทธิพลต่อระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีซึ่งประสิทธิผลของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ศึกษาระบบทวิภาคี สามารถประกอบอาชีพอิสระที่ตนเองชอบและมีความถนัดเมื่อสำเร็จการศึกษา และสามารถประกอบอาชีพในสถานประกอบการได้ทันที รวมทั้งสถานประกอบการมีความยินดีรับนักศึกษาระบบทวิภาคีเข้าฝึกงาน ซึ่งสอดคล้องกับ เพ็ชรภรณ์ ชัชวาลชาวนชนกิจ (2557) พบว่าสถานประกอบการพึงพอใจในตัวผู้จบการศึกษาอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และส่วนใหญ่ประสบความสำเร็จในระดับมาก นอกจากนี้ในด้านสภาพแวดล้อม พบว่าสังคมมีความเชื่อมั่นและเห็นคุณค่าของผู้เรียนและสำเร็จการศึกษาประเภทอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ซึ่งผู้สำเร็จการศึกษาระบบทวิภาคีเมื่อจบการศึกษาแล้วสามารถหางานทำได้ โดยสมมติฐานที่ 5 คือ

H5: ปัจจัยด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ให้ครูผู้สอนสาขาวิชาการบัญชี หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี วิทยาลัยอาชีวศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาทั่วประเทศ โดยแบบสอบถามประยุกต์จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง (เนงคราญ ช่างสาน และมัทนชัย สุทธิพันธุ์, 2557; พินนิตกุล

ทัพั่นตกุล, 2552; และ ผกามาต ชัซวาล, 2550) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามวัดระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ประกอบด้วย (1) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (2) ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป (3) ด้านสมรรถนะวิชาชีพ (4) ด้านการจัดหลักสูตร และ (5) ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามวัดระดับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ (IES 3) ประกอบด้วย (1) ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด (2) ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่ (3) ทักษะด้านบุคคล (4) ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น และ (5) ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร (สภานิสิตบัณฑิต ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2555)

ลักษณะของแบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามวิธีการของ ลิเคิร์ต (Likert Scale) แบ่งระดับในการวัดออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ	5	หมายถึง	มีประสิทธิภาพ/ความพร้อมในระดับ	มากที่สุด
ระดับ	4	หมายถึง	มีประสิทธิภาพ/ความพร้อมในระดับ	มาก
ระดับ	3	หมายถึง	มีประสิทธิภาพ/ความพร้อมในระดับ	ปานกลาง
ระดับ	2	หมายถึง	มีประสิทธิภาพ/ความพร้อมในระดับ	น้อย
ระดับ	1	หมายถึง	มีประสิทธิภาพ/ความพร้อมในระดับ	น้อยที่สุด

การทดสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของเครื่องมือ ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) โดยค่าน้ำหนักตัวชี้วัด (Factor Loading) แต่ละองค์ประกอบมีค่ามากกว่า 0.40 ค่า Eigenvalue ของทุกตัวแปรมีค่ามากกว่า 1 และความสามารถในการอธิบายความแปรปรวนของแต่ละองค์ประกอบมากกว่าร้อยละ 50 ของความแปรปรวนทั้งหมด ซึ่งถือว่าเป็นที่ยอมรับได้ และการหาความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha) มีค่ามากกว่า 0.60 ซึ่งเป็นระดับที่น่าพึงพอใจ

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามสมการพยากรณ์ คือ

$$Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + b_3X_3 + b_4X_4 + b_5X_5 + \text{error}$$

ผลการวิจัย

จากการส่งแบบสอบถามจำนวน 357 ชุดให้กับครูผู้สอนในหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี โดยได้รับกลับและสามารถนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทั้งสิ้น 288 ชุด คิดเป็นร้อยละ 80.67 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ตามทฤษฎีของ Aaker, Kumar & Day (2001) ผลการศึกษพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง 267 คน (ร้อยละ 92.7) มีอายุระหว่าง 30 - 40 ปี จำนวน 188 คน (ร้อยละ 65.3) การศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาการบัญชี จำนวน 149 คน (ร้อยละ 51.7) ตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบ เป็นหัวหน้าแผนกวิชา จำนวน 83 คน (ร้อยละ 28.8) มีประสบการณ์ทำงานอยู่ระหว่าง 5-10 ปี (จำนวน 92 คน)

ประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่าครูผู้สอนใน

หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีมีความคิดเห็นวาระดับประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.286 และนักศึกษามีความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพอยู่ในระดับมาก ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.110 ดังตารางที่ 1 และพบว่า ปัจจัยด้านประสิทธิภาพ การดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีทุกด้านมีความสัมพันธ์กับ ความพร้อม ด้านทักษะวิชาชีพอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการบัญชี

ปัจจัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร			
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.477	0.443	มาก
ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป	4.223	0.587	มาก
ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	4.252	0.468	มาก
ด้านการจัดหลักสูตร	4.221	0.507	มาก
ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ	4.254	0.508	มาก
รวม	4.286	0.390	มาก
ความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ			
ทักษะด้านสติปัญญาหรือการเรียนรู้อย่างชาญฉลาด	4.076	0.539	มาก
ทักษะด้านเทคนิคและการปฏิบัติหน้าที่	3.992	0.563	มาก
ทักษะด้านบุคคล	4.186	0.519	มาก
ทักษะในการสื่อสารและการทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.173	0.491	มาก
ทักษะด้านการบริหารจัดการธุรกิจและองค์กร	4.127	0.535	มาก
รวม	4.110	0.472	มาก

ตารางที่ 2 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมทางด้านทักษะวิชาชีพ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขาการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ปัจจัย	1	2	3	4	5	6
1. ความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพ	1					
2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	.259**	1				
3. ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป	.454**	.540**	1			
4. ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	.586**	.492**	.519**	1		
5. ด้านการจัดหลักสูตร	.516**	.306**	.354**	.647**	1	
6. ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ	.684**	.346**	.466**	.652**	.701**	1

** $P \leq 0.01$, * $P \leq 0.05$

การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรกับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) โดยเลือกใช้การวิเคราะห์แบบวิธี Enter และจากการตรวจสอบปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Muticollinearity) พบว่า ค่า VIF ของตัวแปรอิสระ มีค่าตั้งแต่ 1.549-2.384 ซึ่งต่ำกว่า 5 และค่า Tolerance มีค่าตั้งแต่ 0.419 - 0.646 ซึ่งมากกว่า 0.2 ดังนั้นผลลัพธ์ที่ได้จึงเป็นที่ยืนยันได้ว่าการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะไม่เกิดปัญหาภาวะร่วมเส้นตรงพหุ ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรกับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ

ตัวแปร	B	t	p-value	Collinearity	Statistics
				Tolerance	VIF
ค่าคงที่	1.152	5.021	0.000		
ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	-0.125	-2.292	0.023*	0.646	1.549
ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป	0.132	3.083	0.002**	0.597	1.676
ด้านสมรรถนะวิชาชีพ	0.242	3.779	0.000**	0.419	2.384
ด้านการจัดหลักสูตร	-0.012	0.202	0.840	0.443	2.256
ด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ	0.465	7.885	0.000**	0.422	2.371

R = 0.722; R² = 0.521; Adj. R² = 0.513; F = 61.381; p-value = 0.000

** P ≤ 0.01, * P ≤ 0.05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเพื่อพยากรณ์ความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรกับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ พบว่า ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ด้านสมรรถนะวิชาชีพ และด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ P = 0.002 0.000 และ 0.000 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความสัมพันธ์ทางลบกับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ P = 0.023 แต่ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรด้านการจัดหลักสูตร กับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3)

อภิปรายผล

ผลการศึกษาพบว่าประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความเสียสละอดกลั้น มีจิตสำนึกและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและสังคม อยู่ในระดับมากที่สุด และความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานการบัญชี โดยภาพรวมมีความพร้อมอยู่ในระดับมาก โดยความพร้อมทักษะด้านบุคคล มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ผลที่ได้รับ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ ตอลลา สุขพันธ์ (2546) พบว่าสถานประกอบการพึงพอใจกับบัณฑิตที่มีคุณสมบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม

และจรรยาบรรณ วิชาชีพมากที่สุด เช่นเดียวกับ ปุณยพร แสงทอง (2554) พบว่าผู้ประกอบการมีความพึงพอใจต่อผู้เรียนเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตอยู่ในระดับมาก และจันทนา เจตินัย (2555) พบว่าคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เพิ่มมูลค่าของนักศึกษาสาขาการบัญชีในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านความมีมนุษยสัมพันธ์ มีบุคลิกภาพที่ดีและมีความรับผิดชอบ ด้านการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

จากการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี กับความพร้อมด้านทักษะด้านวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สาขางานการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร ด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ด้านสมรรถนะวิชาชีพ และด้านความสำเร็จในการประกอบอาชีพ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ทั้งนี้อาจเนื่องจาก ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556 (2556) ได้กำหนดคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาคือต้องครอบคลุมด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ได้แก่ ความรู้และทักษะการสื่อสาร การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การพัฒนาการเรียนรู้และการปฏิบัติงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การประยุกต์ใช้ตัวเลข การจัดการและการพัฒนางาน ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2554) ได้กำหนดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559) เรื่องการพัฒนากำลังแรงงานให้มีความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับโครงสร้างการผลิตและบริการบนฐานความรู้และเศรษฐกิจสร้างสรรค์ โดยสนับสนุนเรื่องการวิจัยและนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อเพิ่มมูลค่าและคุณค่าของสินค้าและบริการ จึงเน้นให้ความสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ผลที่ได้รับสอดคล้องกับการศึกษาของ พิมณศิษฐ์ ทัพนันตกุล (2552) พบว่า นักเรียนที่เรียนระบบทวิภาคีมีความสามารถในการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้ดี สามารถประกอบอาชีพอิสระที่ตนเองชอบและมีความ ถนัด เมื่อสำเร็จการศึกษานักศึกษาสามารถประกอบอาชีพในสถานประกอบการได้ทันทีสถานประกอบการมีความยินดีรับนักศึกษาระบบทวิภาคีเข้าฝึกงาน เช่นเดียวกับ เบญจรัตน์ ราชฉวาง และคณะ (2558) พบว่า การประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ เป็นรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้จริง และสามารถสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการ

นอกจากนี้ยังพบว่า ประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความสัมพันธ์ทางลบกับความพร้อมด้านทักษะด้านวิชาชีพ กล่าวคือหากนักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ด้านพฤติกรรมลักษณะนิสัย และด้านทักษะทางปัญญามาก จะมีความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพน้อย แต่อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษานี้ไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตร ด้านการจัดการหลักสูตร กับความพร้อมด้านทักษะด้านวิชาชีพทั้งนี้การจัดการหลักสูตรเพื่อให้นักศึกษามีความรู้ด้านวิชาชีพเป็นไปตามมาตรฐานวิชาชีพของสถานศึกษา การฝึกปฏิบัติงานครึ่งหนึ่งของหลักสูตรสามารถช่วยให้นักศึกษามีความชำนาญในทักษะวิชาชีพ นักศึกษามีความรู้ด้านทฤษฎีที่สามารถนำไปสอบเข้าศึกษาต่อได้ตามมาตรฐาน ความสามารถในการแข่งขันกับสถานศึกษาอื่นๆ ในระดับเดียวกัน สถานประกอบการมีความพอใจหลักสูตร และหลักสูตรมีความยืดหยุ่น เป็นการจัดการหลักสูตรกลางของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งไม่สามารถทำให้นักศึกษามีความพร้อมด้านทักษะด้านวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3)

สรุป

ประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี และความพร้อมด้านทักษะวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3) ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ศึกษานการบัญชี สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยปัจจัยด้านสมรรถนะหลักและสมรรถนะทั่วไป ด้านสมรรถนะวิชาชีพ และด้านความสำเร็จในการประกอบวิชาชีพ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพทั้งนี้ สถานศึกษาสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปปรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้นักศึกษามีคุณภาพครอบคลุมในทุกด้าน และมีความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี (IES3)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 หน่วยงานทำหน้าที่กำกับดูแลการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สามารถนำไปใช้วางแผนการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานหลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อให้มีความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3)

1.2 สถานศึกษา สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง หลักสูตรอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อเสริมสร้างให้นักศึกษามีคุณลักษณะความพร้อมด้านทักษะทางวิชาชีพ ตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี (IES3)

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาจากประชากรกลุ่มตัวอย่างอื่น เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานประกอบการ ครูฝึกในสถานประกอบการ นักศึกษาที่ศึกษาหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี เพื่อที่จะได้พัฒนาไปในแนวทางเดียวกัน และพัฒนาปรับปรุงการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ให้มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลมากขึ้น ให้ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการหรือตลาดแรงงาน

2.2 ควรศึกษาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระบบทวิภาคีในสาขาอื่น หรือสาขาวิชาที่แตกต่างออกไป เช่น ประเภทวิชาพาณิชยกรรม เพื่อจะได้ข้อมูลที่หลากหลายและข้อมูลที่ได้นำมาพัฒนาการจัดการอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

รายการอ้างอิง

- จันทนา เจริญ. (2555). การกำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่เพิ่มมูลค่าของนักศึกษาสาขาการบัญชี ตามข้อกำหนดของหน่วยงานรัฐและองค์กรวิชาชีพ. สารนิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- ต่อลาภ สุขพันธ์. (2546). คุณสมบัติของนักบัญชีที่พึงประสงค์ของสถานประกอบการในจังหวัดลำปาง. การค้นคว้าอิสระ บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นงคราญ ช่างสาน และมันชัย สุขพันธ์. (2557). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมของครูบัญชีในอาชีวศึกษา กับการเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. วารสารศึกษาศาสตร์ปริทัศน์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 30(3), 24-34.

- เบญจรัตน์ ราชฉวาง, ปิยะ กรกชจินตนาการ และสิริชัย นัยกองศิริ. (2558). การประเมินผลการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนเพื่อสร้างผู้เรียนให้มีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับ ความต้องการของสถานประกอบการ. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 9(พิเศษ), 322-337.
- ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2556. (18 กุมภาพันธ์ 2556). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 130/ตอนพิเศษ 23 ง. หน้า 31-32.
- ปณยาพร แสงทอง. (2554). การศึกษาความพึงพอใจของผู้ประกอบการต่อการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของวิทยาลัยเทคนิคชุมพร. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- ผกามาศ ชัชวาลย์. (2550). ความคิดเห็นต่อผลสัมฤทธิ์การบริหารจัดการศึกษาระบบทวิภาคี สาขาการโรงแรม กรณีศึกษาวิทยาลัยบริหารธุรกิจและการท่องเที่ยวกรุงเทพฯ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2551. (26 กุมภาพันธ์ 2551). ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 125 ตอนที่ 43 ก. หน้า 3.
- พิทยา ชินะจิตพันธุ์, สบสันต์ อุตกฤษฎี และชนะ กลิมาร์. (2555). รูปแบบการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีสาขาช่างอุตสาหกรรม. วารสารวิชาการพระจอมเกล้าพระนครเหนือ, 22(1), 180-190.
- พิมณศิลป์ ทักษันตกุล. (2552). ประสิทธิภาพของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- เพ็ชรภรณ์ ชัชวาลชาญชนกิจ. (2557). การศึกษาการดำเนินการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสถานศึกษาเอกชนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพรเขตอุดมศักดิ์.
- รจนา ขุนแก้ว และ มั่นชัย สุทธิพันธุ์. (2557). ความพร้อมของนักศึกษาสาขาการบัญชีในมหาวิทยาลัยในจังหวัดสงขลาสู่ความเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 32(1), 37-63.
- ลัดดาวัลย์ หมวกพิมาย. (2555). การจัดการเรียนการสอนแบบทวิภาคี กับการเรียนรู้ตามคุณลักษณะแรงงานระดับอาชีวศึกษาของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม.
- ศิริวรรณ สิริพุทไธวรรณ. (2547). คุณลักษณะของบัณฑิตที่มีผลต่อการจ้างงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยทักษิณ. สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2555). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศ สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ฉบับที่ 3 เรื่องทักษะทางวิชาชีพ. ค้นเมื่อ 24 ธันวาคม 2558, จาก www.fap.or.th
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559). ค้นเมื่อ 27 มกราคม 2559, จาก <http://www.nesdb.go.th>
- Aaker, D. A., Kumar, V. & Day, G. S. (2001). *Marketing research*. New York : John Wiley & Son.